

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВОЇ СИСТЕМИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Курінний Олексій Вячеславович,
ст.викладач кафедри іноземних мов

Сумського національного
аграрного університету, м.Суми, Україна

Сучасні політичні, економічні та культурні зміни в суспільстві впливають значним чином на процеси у сфері освіти. Процес інтеграції України в Європейський навчальний простір вимагає від вищих навчальних закладів спільної роботи з закордонними вузами, а також привести систему навчання до відповідності до європейських норм.

Модульне-кредитне навчання почало застосовуватися при організації навчального процесу у вищій школі в Україні вже понад 15 років тому. При цьому цей тип навчання займає чільне місце в організації навчання у вищій школі за кордоном вже тривалий час. Застосування модульно-кредитного навчання дало змогу зробити навчання студентів більш індивідуальним, систематизувати їхню роботу, підвищити пізнавальну активність студентів.

Мета статті – вивчення ефективності функціонування модульно-рейтингової системи у вищій школі

Слово «модуль» (від лат. *modulus* – «міра») має різні значення в галузі математики, точних наук та архітектури, але в цілому воно означає одиницю міри, величину або коефіцієнт. У педагогіці та методиці модуль розглядається як важлива частина всієї системи, без знання якої дидактична система «не спрацює».

Модульне навчання припускає тверде структурування навчальної інформації, змісту навчання й організацію роботи учнів з повними, логічно завершеними навчальними блоками(модулями). Модуль збігається з темою навчального предмету. Однак на відміну від теми в модулі оцінюється все – завдання, робота, відвідування занять, стартовий, проміжний та підсумковий

рівень учнів. У модулі чітко визначені мета навчання, задачі і рівні вивчення даного модуля, навички і уміння. У модульному навчанні все заздалегідь запрограмовано – не тільки послідовність вивчення навчального матеріалу, але й рівень його засвоєння і контроль якості засвоєння.

Модульне навчання – це чітка вибудована технологія навчання, що будується на науково-обґрунтованих даних, що не допускає експромтів, як це можливо при інших методах навчання. Як правило, формою контролю при модульному навчанні є іспит.

Навчальний курс, як правило, включає не менше трьох модулів, при цьому окремим модулем може бути і теоретичний блок і практичні роботи і підсумкові проекти.

При модульному навчанні найчастіше використовується рейтингова оцінка знань і умінь. Рейтингова оцінка знань дозволяє характеризувати якість підготовки по даній спеціальності з великим ступенем точності.

Як рейтингова система здійснюється на практиці?

Модульні програми навчання формуються як сукупність модулів. При визначенні загальної оцінки результати рейтингу входять у неї з відповідними ваговими коефіцієнтами, які встановлюються авторами-викладачами курсу.

У модульному навчанні оцінюється в балах кожне завдання і устанавлюється його рейтинг і терміни виконання, тобто основний принцип рейтингового контролю – це контроль і оцінка якості знань і умінь з урахуванням систематичності роботи студентів.

Після закінчення навчання на основі модульних оцінок визначається загальна оцінка, що враховується при визначенні результатів підсумкового контролю по предмету.

При проведенні підсумкового контролю питання іспиту повинні носити узагальнюючий характер, відбивати основні поняття курсу, а не повторювати питань модульного контролю, причому учні повинні знати ці екзаменаційні питання заздалегідь.

Навчальний модуль - це логічно завершена форма, частина змісту навчальної дисципліни, що включає в себе пізнавальний і професійні аспекти, засвоєння яких має бути завірено відповідною формою контролю знань, умінь і навичок, сформованих в результаті оволодіння учнями даними модулем.

Рейтингова оцінка навченості дозволяє з великим ступенем довіри характеризувати якість підготовки за даною спеціальністю. Однак не кожна рейтингова система дозволяє зробити це. Обрана довільно, без доказів її ефективності та доцільності, вона може привести до формалізму в організації навчального процесу. Проблема полягає в тому, що розробити критерії знань і умінь, а також їх оцінки - справа дуже трудомістка.

Основні переваги модульного навчання полягають в наступному:

- 1) забезпечення методично обгрунтованого узгодження всіх видів навчального процесу всередині кожного модуля і між ними;
- 2) гнучкість структури модульного побудови кожного конкретного курсу, що забезпечує також і високу адаптивність самої модульної системи як по відношенню до набору абітурієнтів, так і по відношенню до випуску студентів вузу (в разі зміни кон'юнктури на ринку фахівців);

Основні недоліки модульного навчання полягають в наступному:

- 1) трудомісткість виготовлення модулів і підготовки до проведення занять;
- 2) впровадження модульного навчання вимагає значної організаційної перебудови традиційного навчального процесу: підготовки відповідної навчально-матеріальної бази; зміни планування роботи викладачів; оптимального складу (в кількісному відношенні) студентських груп і потоків з урахуванням можливостей навчально-матеріальної бази; розробки необхідного методичного забезпечення; організації контрольних перевірок знань;
- 3) процес впровадження модульного навчання повинен бути забезпечений відповідною методичною літературою, яка централізовано практично не поставляється, тому вся методична робота щодо забезпечення кожного конкретного модуля цілком і повністю лежить на плечах викладача;

Таким чином, можна сказати, що у даної системи є більше переваг, ніж недоліків. Це втілюється і у відповідності до європейських норм, і у більшій конкурентноспроможності студентів, які навчаються за модульно-рейтинговою системою, і у збільшеній мотивації до навчання студентів. Перехід до цієї системи надає можливість готувати фахівців, здатних до постійного оновлення наукових знань, які здатні швидко адаптуватися до змін у середовищі, які можуть продовжити свою освіту за кордоном на базі певного закінченого циклу. Результати використання модульно-рейтингової системи вказують на її переваги: інтенсифікація учбового процесу, підвищення якості підготовки студентів, систематичність викладення матеріалу, встановлення зворотного зв'язку зі студентом, психологічне розвантаження студентів в кінці семестру,

ЛІТЕРАТУРА

1. Головань М. С. Аналіз кредитних систем організації навчання. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : наук. журн. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2009. – № 2. – С. 274–286.
2. Кійко О. Міфи і реальність «Болонського процесу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: http://experts.in.ua/baza/analitic/index.php?ELEMENT_ID=16312.
3. Музика Ю. О. Стандарти вищої педагогічної освіти у контексті Болонської декларації / Ю. О. Музика // Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету. Сер. : Педагогічні науки. – Бердянськ : БДПУ, 2007. – № 2. – С. 103–108
4. Попова К. О. Кредитно-модульна організація навчального процесу у вищих навчальних закладах як одна з ключових позицій Болонського процесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: http://www.bdpu.org/scientific_published/Students_publications/01